

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2023-11- Nr.
Į 2023-10-26 Nr. STAP-899 (24.2 Mr-56)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – Įstatymo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Siūlytina įvertinti poreikį papildyti Įstatymo projektą nuostatomis dėl pradėtų pagal galiojančią įstatymą procedūrų (pvz. dėl pateiktų prašymų skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą) užbaigimo tvarkos.

2. Įvertinant tai, kad vienas iš Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytų Įstatymo projekto tikslų yra panaikinti diskriminacines šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei nepagrįstą šalpos negalios pensijų dydžių diferenciaciją, Įstatymo projektu keičiamo Šalpos pensijų įstatymo (toliau – įstatymas) 7 straipsnio 3 dalyje numatoma nuostata, kad „jeigu asmuo namuose slaugė kelis asmenis, jam skiriama ir mokama tik viena šalpos pensija“ laikytina nepagrįsta ir diskriminuojančia daugiau nei vieną asmenį namuose slaugiusius asmenis. Siūlytina įvertinti, ar šios nuostatos neturėtų būti atsisakoma. Jei nuostata turi būti palikta, jos poreikis turi būti pagrįstas aiškinamajame rašte, kartu turėtų būti paaiškinta, kodėl atsisakoma analogiškos nuostatos šiuo metu galiojančio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje.

3. Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punkte vartojama formuluotė „darbingumas“, tuo tarpu kitur keičiamo įstatymo tekste vartojama formuluotė „dalyvumas (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumas)“. Neaišku (nes aiškinamajame rašte nėra paaiškinta), ar toks diferencijuotas reguliavimas yra nustatytas tikslingai. Siūlytina paaiškinti šią nuostatą aiškinamajame rašte. Jeigu ši nuostata skirta tik tiems asmenims, kurie senatvės pensijos amžių sukako (sukaks) iki 2023 m. gruodžio 31 d., siūlytina įvertinti, ar, siekiant aiškumo, nebūtų tikslinga tai nurodyti aptariamoje nuostatoje.

4. Keičiamo įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje po žodžio „mirusį“ siūlytina įrašyti žodžius „(paskelbtą mirusiu)“.

5. Keičiamo įstatymo 15 straipsnio 15 dalyje vartojama formuluotė – šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodyta išmoka, 15 straipsnio 17 dalyje – šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodyta pensija ar pensijų išmoka. Siūlytina vienodinti formuluotes, jei jos reiškia tą patį.

6. Lieka neatskleista, dėl kokių priežasčių Įstatymo projektu naujai dėstomo įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje numatomos nuostatos dėl 3 metų termino įtvirtinimo dėl po šalpos išmokos gavėjo, kuriam šalpos išmokos mokėjimas buvo sustabdytas, mirties paveldimų išmokų mokėjimo. Siūlytina šias priežastis nurodyti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

7. Siūlytina įvertinti keičiamo įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 2 dalies 2 punkto ir 20 straipsnio 4 dalies nuostatų suderinamumą: 20 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti,

kad pensijos priemoka mokama už praėjusį mėnesį, atsižvelgiant į už tą mėnesį priskaičiuotą pensijų sumą ir *praėjusiais metais galiojusį MVPD*, tuo tarpu pagal 18 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir 2 dalies 2 punkto nuostatas, MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojės minimalių vartojimo poreikių dydis.

8. Įstatymo projektu siūloma atsisakyti Įstatymo 19-20 straipsnių, kuriuose nustatytas invalidais iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintų asmenų teisių išsaugojimas. Paskirtų šalpos išmokų mokėjimo tęstinumas šiems asmenims užtikrinamas Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies nuostatomis. Siūlytina įvertinti, ar nebūtų tikslinga, siekiant išsaugoti šių asmenų teisėtus lūkesčius, nustatyti, kad jei šiems asmenims nuo 2024 m. sausio 1 d. bus nustatytas dalyvumo lygis ir pagal nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančio įstatymo nuostatas priklausytų mažesnio dydžio šalpos išmoka nei gaunama iki dalyvumo lygio nustatymo, jiems būtų užtikrinamos iki šio įstatymo įsigaliojimo mokėtos šalpos neįgalumo pensijos dydžio šalpos negalios pensijos.

9. Pastebime, kad Įstatymo projekto tekste nenuosekliai nurodoma data, iki kurios buvo nustatomos invalidumo grupės, vienur – iki 2005 m. liepos 1 d., kitur – iki 2005 m. birželio 30 d.

10. Vadovaujantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 78, 84, 90 punktais institucija, rengianti teisės akto projektą, kuriuo yra įgyvendinamas Europos Sąjungos teisės aktas, turi papildyti Europos Sąjungos teisės įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungos informacinėje sistemoje (LINESIS), parengti atitikties lentelę ir ją įkelti į LINESIS. Atsižvelgdami į tai, prašome papildyti Direktyvos (ES) 2021/1883, Direktyvos (ES) 2014/54 ir Direktyvos (EB) 2001/55 įgyvendinimo planus LINESIS ir įkelti kartu su Įstatymo projektu pateiktas atitikties lenteles į LINESIS.

11. Papildomai atkreipiame dėmesį į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės darbo reglamentas), 27 punktą, kai pateikiami dideli (*10 ar daugiau puslapių*) ir (ar) sudėtingi teisės aktų projektai (nustatantys naują teisinį reguliavimą ar iš esmės jį keičiantys), išvadas teikiantys subjektai privalo pateikti savo išvadas dėl jiems pateiktų teisės aktų projektų ne vėliau kaip per 12 darbo dienų. Įstatymo projektą prašoma derinti skubos tvarka, tačiau nenurodomas konkretus Vyriausybės darbo reglamentas 28.1-28.5 papunktis, kuriuo yra vadovaujamasi, nenurodomos šį papunktį atitinkančios aplinkybės. Įstatymo projekto netinkamo derinimo termino nustatymas pažeidžia Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose įtvirtintus atvirumo, skaidrumo bei efektyvumo principus. Atsižvelgiant į tai, prašome užtikrinti tinkamą visų pastabų, gautų per Vyriausybės darbo reglamento 27 punkto pirmojoje pastraipoje nustatytą 12 darbo dienų terminą, įvertinimą.

12. Teisės technikos pastabos pateiktos darbo tvarka.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

Jelena Kučeriaviienė, tel. 8 671 85520, el. p. jelena.kuceriaviene@tm.lt

Livija Gedrimaitė, tel. 8 671 85510, el. p. livija.gedrimaite@tm.lt

Asta Gedzevičiūtė, tel. 8 671 90697, el. p. asta.gedzeviciute@tm.lt